

tegNAP

Mútidéző alkalmak Bajon

Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás EFOP-1.3.1-15-2016-00001

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalom:

1. Hol?:.....	2. old.
2.Miért?.....	3. old.
3. A Cselekvő Közösségekről:.....	5. old.
4. A Felhívás ismertetése:.....	6. old.
5. Ki?:.....	6. old.
6. Mit?:.....	7. old.
7.Kivel?.....	8. old.
8. Kinek?.....:	11. old.
9. Hogyan?.....	12. old.
10. Hogyan tovább?.....	18. old.
11. Források.....	20. old.
12. Mellékletek.....	21. old.

.... "Ki vagy vándor? Hova sietsz?
Talán Bajra mész?
Nem baj az, ha Bajról jössz,
És fel a csúcsra érsz." .....

Ivanics Lászlóné: Baj, részlet

1. Hol?

A Gerecse hegység lábánál fekvő **Baj** település legmagasabb pontjáról csodálatos kilátás nyílik az itt induló Kis-Alföldre, Tatára és a környező falvakra, de még Tatabánya magas épületei és hegyei is jól láthatók. Talán ennek a káprázatos kilátásnak köszönheti a nevét, amely a hagyomány szerint a gazdag-bő-báj szóból (Baj: török személynév, gazdagságot jelent) ered, melyet a történelem folyamán Bay-nak és Báy-nak is írtak, a német lakosai pedig Woj-nak nevezték.

Baj Komárom-Esztergom megyében, Tata Tóvárosi városrészének közvetlen keleti szomszédságában található, a várossal a Baji út köti össze. Távolsága Tatabányától, a megyeszékhelytől 12 km. A legközelebbi vasúti megállóhely, Tata- Tóvároskert, 1,3 km távolságra van a település központjától. A sárga turistajelzés Baj főterén kezdődik és **a Gerecse túraútvonalai felé teremt kapcsolatot**. A 21,13 km²-es községterületének 2/3-át a Gerecse erdőségei foglalják el.

Baj enyhén hullámos térszínre települt, keletről vízfolyásokkal felszabdalt, lösszel borított dombvidék övezi, itt alakult ki a baji szőlőhegy. Ettől keletre a Gerecse meredeken emelkedik és felszínre kerül a hegység mészkötömege (Lábas-hegy, Kecse-hegy, Meszes-bükk), majd a Málhás-árok után az Öreg-Kovács hegy 554 méterig emelkedő fennsíkja következik. A Tatára vezető út mentén a

felszín alatt vastag agyagréteg található, melyet baji tégl- és tatoi cserépgyárak dolgoztak fel. A község északi részét homokfelszín, valamint löszön kialakult mezőségi talaj borítja, utóbbin szántóföldi művelés, illetve szőlő- és gyümölcsstermesztés folyik, és ma már újra várják a borospincék is a vendégeket.

2. Miért?

Baj, a megosztott település

A település **szervezetileg három részre tagolódik**. A korábbi szovjet laktanya panellakásai helyezkednek el elsőként, közvetlenül a Tatárról bevezető út mentén. A

főúton haladva kertes házak sora következik és ezen a településrészen található a faluközpont is a települési-oktatási intézményekkel, az Assisi Szent Ferenc római katolikus templommal, valamint a sportpályával. A Gerecse felé haladva, a falu határát elhagyva, a szántóföldek után, mintegy 600 méterre ismét házakat találunk: a korábban elsősorban nyaralóként használt ingatlanokban egyre több család talál magának végleges otthont és sok kisgyermekes pár választja lakhelyéül ezt a szép vidéket. A település szerkezeti sajátossága miatt érzékelhető egyfajta távolságtartás a lakótelepen élő és a kertes házzal rendelkező lakosság között. Fontos ennek a távolságnak a csökkentése és ez a **közös élmények** szerzésével érhető el, mely a tegNAP programsorozat alapköve.

A másik, ma is érzékelhető jelenség: a település történelmi múltjából- sváb lakosok betelepítése, kitelepítése majd visszaköltözése- adódó **nemzetiségi különbözőség** napjainkban is érezteti hatását, mert gyakran megfogalmazódik a sváb-magyar származási eltérés. A megfogalmazott vélemények mindegyike azt mutatja, hogy **fontos a kulturális értékek megismertetése**. Településünk iskolája, óvodája, bölcsődéje is német nemzetiségi és itt is igyekeznek teret adni sváb hagyományoknak. Ugyanakkor a magyar szokások, hagyományok is megjelenítésre kerülnek az egyes rendezvényeinken, hiszen az újonnan betelepült lakosok javarészt magyar származásúak. A cél: a ma még fellelhető ismeret, tudást bemutassuk a fiatalok és az újonnan betelepült családok számára, így téve elérhetővé, megismerhetővé a település múltbéli életét, a hagyományokat, szokásokat.

3 . A Cselekvő Közösségekről:

Projektgazda (konzorciumvezető): Szabadtéri Néprajzi Múzeum (SZNM) – Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ (MOKK)

Konzorciumi tagok: NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. (NMI Nkft), Országos Széchényi Könyvtár (OSZK)

Átfogó cél: A társadalmi aktivitás növelése, a fejlesztésbe bevont településeken a közösségi szerepvállalás erősítése, a települések önkormányzatai, kulturális intézményei és lakosai közötti kapcsolatok erősítése, az együttműködés kultúrájának magasabb szintre emelése

Projektcélok: A kulturális intézmények egyedi eszközeivel folyamatos szakmai-módszertani támogatás biztosítása a települések és azok kulturális intézményei, és/vagy civil szervezetei számára társadalmi kohéziót erősítő, közösségfejlesztési folyamatok megvalósításához.

A projekt működését, sikeres megvalósulását a kulturális közösségfejlesztő mentorok felkészítése, kulturális közösségfejlesztő mentorhálózat kialakítása és működtetése, kulturális intézmények együttműködésének elősegítése, játékosítás elvére épülő online alkalmazás fejlesztése, tanulmányutak, szakmai műhelyek szervezése, kulturális intézmények felkészítése működésük társadalmiasítására, érintett települések képviselőinek érzékenyítése, monitoring és kutató-fejlesztő tevékenységek megvalósítása biztosítja.

4. A Felhívás ismertetése

A Cselekvő Közösségek– aktív közösségi szerepvállalás EFOP 1.3.1-15-2016-00001 pályázat keretein belül olyan mintaprojektek megvalósítása, amelyek a múzeumi, könyvtári és közművelődési szakterület partnerségében hoznak létre a helyi értékekre reflektáló, lokális identitástudatot és társadalmi részvételt erősítő, helyi gazdaságfejlesztést elősegítő közösségfejlesztési modelleket.

A mintaprojektek megvalósításának szakmai alapkövetelménye, hogy a három kulturális szakterület intézményeinek, azaz könyvtárak, közművelődési feladatellátók, integrált intézmények, működési engedéllyel rendelkező muzeális intézmények együttműködésében közösségfejlesztési modellt gyakorlatban kipróbálva hozzanak létre, amelyek során önkormányzatok, civil szervezetek bevonása is lehetséges. Fontos szempont a mintaszerűség és az adaptálhatóság, valamint a bevont közösségek fejlesztése. Előnyt jelent civil szervezetek bevonása.

5. Ki?

Az IKSZT, mint ötletforrás

Bajon, művelődési ház hiányában, a közösségi és kulturális élet szervezésében és megvalósításában- természetesen a helyi intézményekkel szoros együttműködésben - a helyi IKSZT, mint közművelődési feladatellátó, központi szerepet tölt be. A mintaprojekt-ötlet is itt született meg, a cselekvési terv és a tényleges forgatókönyvek elkészítése is

a település központjában található épületben zajlott. Az egyes események szervezésekor igyekeztünk az aktuális igényekhez igazodni az egyes helyszínek kiválasztásakor, így a település több színtere is bevonásra került, több esetben az IKSZT épülete is.

6. Mit?

A célokról

A településen több mint 2 900 lakos él, vegyes származási és életkori összetétellel. Folyamatos a változás, hiszen sokan költöznek ide a környező városokból, de sajnos sokan költöznek el, többen a megfelelő nyelvtudás – esetleg rokoni szálak miatt- német nyelvterületre.

A település régi családjai, tősgyökeres lakosai által sokszor megfogalmazott szándék az, hogy a település korábbi életét, a régmúlt során kialakított, elfogadott, megélt és tartott hagyományokat és az elődök által létrehozott értékeket élővé, érzékelhetővé és ismertté tegyék, hogy azt a ma fiataljai és a később betelepültek is érezhessék, átélhessék azokat, és megélhessék, mit jelent a kifejezés: **baji** vagyok, **ez az otthonom**, ide tartozom!

A közösségi élmény szerzésének és a valahova tartozás érzésének elengedhetetlen feltétele a közös alkalmak, az együttes élmény. A tegNAP eseményeinek kialakítása során éppen ilyen közösségi alkalmakat álmodtunk meg, ahol teret és lehetőséget kaphat mindenki, függetlenül attól, milyen nemzetiségűnek vallja magát, mióta él a faluban, hány éves, vagy éppen milyen érdeklődésű?!

7. Kivel?

Az együttműködő intézményekről, partnerekről

Az **Esterházy Szőlő- és Bortermelő Egyesület** állandó partner a nagyobb rendezvényeken. Hűen ápolják a régi bortermelő hagyományokat és évente több alkalommal, a nagyobb rendezvényeken kóstolókat tartanak a lakosság számára. Fontos fejlődési irány, hogy a település lakossága megismerje és magáénak érezze a több évszázados helyi borkultúrát.

A **Német Nemzetiségi Hagyományőrző Egyesület** minden nagyobb rendezvény állandó közreműködője és szereplője. Az Egyesületen belül működő dalkör rendszeresen szerepel a sváb és magyar nyelvű dalaikkal, de a helyi iskola diákjaiból alakult táncszakkör is gyakori vendég. Segítségükkel- elsősorban Zách Elemérné, Teri néni és néhai férje, Zách Elemér közreműködésével - került kialakításra az intézményünkkel egy udvaron működő Közösségi Házban kialakított emlékszoba is, ahol a település használati tárgyai, viselete kerül bemutatásra. 2017 szeptemberétől Ifjúsági Tagozattal bővült az Egyesület. A 2018-as évben, igazodva a helyi igényekhez, egy felnőtt táncsoport is alakult és színesítik a települési rendezvényeket. Hosszú távú célnak tekintjük a települési sváb hagyományok megőrzését, megjelenítését és továbbörökítését **a jövő nemzedéke** számára.

A tatai **Kuny Domokos Múzeum** napjainkban is sok szakmai segítséget nyújt Bajnak a svábok hagyományainak őrzéséhez, kutatásához. Az általuk megtartott interaktív

múzeumpedagógiai foglalkozások **segíthetnek a felnövekvő nemzedék érzékenyítésében** a település és lakosainak múltja iránt. A Német Nemzetiségi kiállítás, valamint a Vármúzeum , a mintaprojekt keretein belül, több alkalommal várta a település ifjúságát, az iskolai osztályokat az interaktív múzeumpedagógiai órákra.

A Baji Szent István Német Nemzetiségi Általános Iskola és a Baji Német Nemzetiségi Óvoda és Bölcsőde hűen ápolja a sváb hagyományokat. Ugyanakkor a magyar szokások, hagyományok is megjelenítésre kerülnek az egyes rendezvényeinken, szakkörökön, hiszen az újonnan betelepült lakosok javarészt magyarok. A projekthez kapcsolódó minden aktivitásban bevonásra kerül mindkét intézmény szinte teljes gyermekközössége.

A településen működő **Községi Könyvtár** lehetőséget és segítséget ad a múltat feltáró és a kapott információkat feldolgozó tevékenységhez. Aktívan részt vesz a kialakítandó munkafüzet szakmai megvalósításában és koordinálja a Költészet napjához kapcsolódó aktivitásokat.

A rendezvények lebonyolítása során a Baji Hagyományörző Fiatalok Klubjából alakult, a **Német Nemzetiségi Hagyományörző Egyesület Ifjúsági tagozataként** működő csoport is mindig aktívan részt vesz a kiemelkedő alkalmakon, önként segítve a közösségépítő munkát. Az IKSZT, mint iskolai közösségi szolgálat befogadó intézménye, évek óta szorosan együttműködik **IKSZ-es fiatalokkal**, akik a fejlesztési folyamatokban bevonásra kerülnek, aktív résztvevőként támogatják a sikeres megvalósítást. A projekt innovatív elemének tekinthető hastag Baj (#Baj) és a nyári tábori programokhoz kapcsolódó programelemek megtervezésében és megvalósításában is segédkeztek.

Rozmaring Nyugdijas Klub tagjai évek óta tevékeny résztvevői minden települési rendezvénynek: a mintaprojekt megvalósítása során az élő történelemórán, az értékfeltáró, értékörző aktivitások, illetve a vendégvárás során kívántuk őket bevonni az aktív közreműködésbe.

8. Kinek?

A célcsoportokról

A projekt megvalósulása során több célcsoport megszólítását tűztük ki célul:

- bölcsődés
- óvodás
- általános iskolás
- középiskolás korosztály
- felnőttek
- időskorúak

A lakosság csak akkor érezheti igazán otthon magát a településén és akkor alakulhat ki helyi identitástudata, ha aktív cselekvője lehet a közösségnek, ezért a helyi közösségépítő munkába, az értékek feltárásába és megjelenítésébe a helyi civilek bevonása szükséges.

9. Hogyan?

*tegNAP alkalmak- a megfogalmazott szakmai szempontok
figyelembevételével*

- **tegNAP/Aprók tánca:** Ovisok látogatása az IKSZT-ben, sváb zenés-táncos, éneklős délelőtt, élő zenés kísérettel. A foglalkozásokat dr. Major Mária, a Baji Német Nemzetiségi Hagyományörző Egyesült elnöke, a településünkön felnövő nyugdíjas tartotta. A program megfogalmazásakor elsősorban a nagycsoportosokra gondoltunk, és a **történelmi hagyományok iránti érzékenyítést**, valamint a **generációk közötti párbeszéd erősítését tűztük ki célul**. Az első alkalom megtartása olyan nagy sikert aratott, hogy az óvoda vezetője kérte, hogy minden csoport részt vehessen egy-egy ilyen alkalmon. Természetesen igazodtunk a megfogalmazott igényekhez, így a tervezettnél több élményórát tartottunk, így minden csoport csatlakozott a kezdeményezéshez. A gyerekek megtanultak egy kedves sváb dalt, harmonika kísérettel táncoltak hozzá majd interaktív formában eljátszották a svábok betelepítésének történetét. Az ilyen, élmény útján szerzett emléknym sokáig élhet a gyermekek emlékezetében és a szülők elmondása alapján a gyerekek sokat és lelkesen meséltek otthon az átélt élményekről.
- **tegNAP/Himnusz:** tavasszal hirdettük meg a versíró versenyt. A Költészet Napjára, április 11-re volt kitűzve az ünnepélyes felolvasás és díjátadás. A beérkezett pályaműveket a fiatal szerzők olvasták fel a közönségnek, néhányat pedig egy kollégánk szólaltatott meg. A szerzők mindegyike megkapta a programsorozatot

alkalmából megálmodott, és egy helyi kézműves által elkészített „**településbögrét**”. A program megálmodásakor a **közös identitás kialakítása** volt a cél, mert egy települési himnusz választásának ötlete is felmerült. Így, a közös élmények, értékek mentén szorosabb kötődés alakulhat ki.

- **tegNAP/ Táncház:** Számtalan egyeztetési alkalom, személyes találkozó és előkészület után, **március 10-én, szombaton**, 17 órától megtartottuk a programsorozat fő motívumát, a **Múltidéző forgatagot**. Helyszínként a Baji Szent István Német Nemzetiségi Általános Iskola tornatermét választottuk, hiszen a településünkön ez az egyetlen, több száz fő befogadására alkalmas hely. Bátran mondhatjuk, hogy az alkalomra megmozdult az egész falu, a lakosság apraja-nagyja. A programot úgy alkottuk meg, hogy helyet kapott benne a sváb és a magyar kultúra: dalok, zenék, táncok, viselet-bemutató beszélt a múltról. Az erre az alkalomra életre hívott amatőr társulat egy reneszánsz előadással Mátyás király korát és a legenda szerinti, a település ősen tett álrühás királylátogatását is felelevenítette. De hódoltunk a gasztronómiának is: a lakosok által készített süteménykóstoló és a helyi borászok jóvoltából Fröccsplatz is várta az érdeklődőket.

Közreműködők: Baji Német Nemzetiségi Önkormányzat, a Baji Hagyományőrzők Egyesülete és Ifjúsági tagozata, IKSZ-es diákok, sváb tánckör, Esterházy Szőlő- és Bortermelő Egyesület, nyugdíjas klub. A közösségi összefogással a **közös identitás kialakítása** volt az elérendő cél a sváb és a magyar lakosok közötti együttműködés és élményszerzés útján.

A programot minden lehetséges fórumon hirdettük: rengeteg plakát került kihelyezésre, a helyi Hírmondóban és a megyei rádióban is szerepelt, és az ebben a programban újra indított *Kérsz RáDiót* helyi iskolarádió is segített a propagálásban!

- **Tavaszi szünet: tegNAP/tagNAP:** A tavaszi szünetre terveztük az elsősorban fiatalokat célzó programunkat. A feladat: régi tárgyak felkutatása, fotózása és feltöltése – *honnan és mi* megjelölésével- egy online felületre – valamint az IKSZT facebook oldalára. A legaktívabbak díjazásra kerültek. A programmal a helyi fiatalokban a **társadalmi szerepvállalás erősítése** volt a célunk.
- **tegNAP/Élményórák:** A Kuny Domokos Múzeum interaktív óráin Busa Mónika etnográfus támogatásával és segítségével, valamint a Vármúzeumban Borzsák Réka múzeumpedagógiai óráira várta a helyi felső tagozatos diákokat. Az interaktív, múltfeltáró órák megtartása során a kitűzött cél volt: a fiatalok **érzékenyítése a történelmi hagyományok iránt.**

- **tegNAP/Nyomkereső:** detektíves játék a július derekára meghirdetett a hagyományőrző táborban, mely során adott feladatok felderítése, megválaszolása volt a feladat, fókuszban a régi épületekkel, tárgyakkal, tudással. Közreműködők voltak: IKSZ-es diákok, a táborlakók, érdekes történetek ismerői valamint az IKSZT munkatársai. Helyszínünk volt IKSZT, valamint a település intézményei, közterei, épített öröksége. A tevékenységben való aktív részvétellel próbáltuk a gyerekeket **érzékenyíteni a történelmi hagyományok iránt**, több korosztály **részvételével pedig a generációk közötti párbeszéd erősítését.**

- **tegNAP/Adásban:** az iskolarádiósok bevonásával, általuk választott érdekességek- hiteles forrásból-beolvasása, ezzel is megjelenítve a múltat a fiatalok számára. Helyszín: Baji Szent István Német Nemzetiségi Általános Iskola. Ezzel a programelemmel azt kívántuk tudatosítani a fiatalokban, hogy mint véleményformálók felelősek az átadott tartalmakért, ezzel is erősítve bennük **a társadalmi szerepvállalást**
- **tegNAP/Szakmai nap:** 2018. ősz: a projekt keretén belül lezajlott események bemutatója a térségből meghívott szakmai partnerek részére a helyi hagyományörzők bevonásával, a produktumok bemutatása, megismertetése.
- **tegNAP/MA:** 2018. szeptember végén, a Szent Mihály napi tűzgyűjtés során a Mintaprojekt film bemutatója a település lakosai, a mintaprojekt önkéntes megvalósítói részére és részvételével. A programot zenés multság zárja.
Közreműködőink: mindazok, akik a projekttevékenységben részt vettek, a megvalósításban aktívan szerepet vállaltak – a program helyszínéül a Búcsú téri rendezvénysátor szolgált. A program egyértelmű célja: **közös identitás kialakítása**, valamint, mint nélkülözhetetlen erőforrás, **az önkéntesség lehetőségének, erejének ábrázolása.**

10, Hogyan tovább?

tegNAP: holnap, máshol

A Mintaprojektben szereplő egyes programelemek településünkön már korábban is megrendezésre kerültek, és ezen tevékenységek elsősorban önkéntességen alapultak. A korábbi személyi, tárgyi és pénzügyi feltételeket a települési és Német Nemzetiségi Önkormányzat biztosította. A korábbi események, ahogyan a mintaprojektben szereplő elemek is, választ adhattak a lakosságban felmerült közösségi kérdésekre, tehát valós hiányt pótolhattak. Településünkön több személyes beszélgetésnek is egyértelmű volt az üzenete: a tegNAP programsorozat során megálmodott alkalmak több elemét folytatni szükséges a jövőben, a **holnapot** megcélozva! A generációk közötti együttműködés fontos eleme volt a tevékenységnek és már jelezték a Nyugdíjas Klub és az Óvoda részéről is, hogy teremtsünk alkalmat a jövőben is ezekre a közös élményekre.

A közös tevékenységek során egészen új oldalról ismerhettük meg az egyes közreműködő csoportokat, lakosokat és több új dimenzió is felszínre került, amelyek a későbbi közös tevékenységek sorát alapozhatják meg.

Mintaprojektünk választ és megoldást kíván nyújtani azon települések számára, amelyek hasonló nehézségekkel küzdenek, mint Baj: ahol az Önkormányzat hosszú távú célja az egymástól eltérő hagyományokkal, kultúrával, értékekkel rendelkező településrészek kohéziója, az egységes identitás- a közösségtudat kialakítása, majd

erősítése, közösségi élmény megélésének lehetősége. A projekt adaptálhatóságát - a tapasztalatok tekintetében – a szakmai kiadványban és a szakmai rendezvényen kívánjuk bemutatni.

A tegNAP programok alkalmával igyekeztünk minden korosztálynak lehetőséget nyújtani - természetesen az adott korosztály életkori sajátosságaihoz, kompetenciáihoz, igényeihez és lehetőségeihez igazodva - a részvételre, így azok minden nehézség nélkül átültethetőek a megcélzott korosztály számára **máshol** is. A programok egyértelmű tapasztalata az volt, hogy a sikeres együttműködés és együttgondolkodás csak elhatározás kérdése és az eredmény: **jövünk legközelebb is!**

A tegNAP mintaprojekt-ötletéről készült filmmel kívánjuk érzékeltetni, hogy egy, az igényekhez igazított kezdeményezéssel, a potenciális önkéntes segítők megszólításával és néhány remek ötlettel, kis költségvetésből, hogyan tudunk tőkét kovácsolni és közösséget építeni.

Források:

- Felhasznált irodalom:

IVANICS Lászlóné (2012): *Baj a Gerecse ölében* Alfadat Press Nyomdaipari Kft. Tatabánya

TÓTH Krisztina (2013): „*Ezer esztendő előtted...*” Baj története Mercurius Reklámiroda és Nyomda Kft, Tatabánya

- Internet: www.cselekvokozossegek.hu

- Képek:

A kiadványban szereplő fotókat Hári Bernadett bocsátotta az IKSZT, illetve a projekt rendelkezésére.

Mellékletek:

válogatás alatt van 4 fotó erre az oldalra

Múltidéző FORGATAG Bajon

- táncház -

az Iskola tornatermében

2018. március 10-én (szombat) 17 órától

- sváb szokások, dalok, táncok, zenék

- régi korok viseletbemutatója

- magyar táncok, dalok

táncház: élőzenés kísérettel

közben:

Fröccs Platz és hagyományos sütemény-kóstoló

A főszerepben:

Baji Gyerekek és Felnőttek

Közreműködők:

- Baji Német Nemzetiségi Hagyományörző Egyesület
- Baji Szt. István Német Nemzetiségi Ált. Iskola
- Baj Község Önkormányzata - Pötörke Néptáncgyűttes
- Szomódi sváb táncsoport - Rozmaring Nyugdíjas Klub

a bort az

Eszterházy Szőlő- és Bortermelő Egyesület biztosítja

Lépünk át együtt a múltba!

Szeretettel várjuk!

Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás
EFOP-1.3.1-15-2016-0001

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

BÉFEKTETÉS A JÖVŐBE

tegNAP: A MÚLT NYOMÁBAN/SZŐLŐHEGY

1. Szőlőhegy kör

1, Menjete ki a régi Fő útra, és ott balra fordulva induljatok el az első kereszttig! Hol van a faluban a temetőn kívül kereszt?

2, Forduljatok vissza a templom felé, és az első lehetőségnél induljatok fel a szőlőhegyre! A szőlőhegyi buszfordulónál áll egy kereszt, a hozzá kapcsolódó történetet már ismeritek. Mögötte található a kút.

Miért voltak régen közkutak?

Mikor állították a keresztet (rajta olvasható)?

Kiért hálálkodva állították?

Hagyományosan milyen ajándékot hoztak a Péli-földszentkeresztről hazatérő búcsújárók?

a: kakasos nyalóka   b: lufi   c: petni

Hogy hívják a szőlőhöz vezető, több elágazó utat?   a: kanális   b: dülő   c: parcella

3, A buszfordulónál visszafordulva tartsatok a falu felé, majd az Esterházy nagypincei úton befordulva menjete a *pillangós* kapuig! Azon betérve találjátok a következő megfajtást:

Mi a csöbör? („Csöbörből vödörbe”)

4, Haladjatok a falu felé a pillangóval szembeni úton, a máltás kereszt mellett, majd a faluba beérve az első úton balra, menjete el addig, ahol *sírnak a kövek*! Keressétek meg a legrégebbi sírkövet!

Milyen név szerepel rajta?

5, Hány nagykereszt van a temetőben, és miből vannak?

a: 4 db   b: 3db   c: 2 db (2, fa és kő)

1, Kaptatok egy képet. Keressétek meg a falu központjában!

2. Falu kör

1, Régen milyen szolgáltatás-intézmény-épület volt biztosan a falu központjában?

a: .....   b: .....   c: .....

2, Kaptatok egy képet. Keressétek meg a falu központjában!

Mi van rá kiírva

ma?

3, A téglagyűjteményről.]

a, Milyen téglabélyeggel jelölték a Baji úti téglagyárban a téglákat?

b, Hány ágú az Esterházy téglákon látható

korona?

4, Mít jelentett a faluszéli kereszt?

1, aranyelöhely

2, híres ember sírhelye

3, katolikus település

5, Térségünkben mivel foglalkoztak, milyen foglalkozást végeztek, miből éltek régen a lakosok? A megfelelő válaszokat húzzátok alá!

szolgáló

sminkes

gyári munkás

földművelés

6, Hány nagykereszt van, és miből vannak?

a: 4 db

b: 3db

c: 2 db

Kovács-Pataki Bíbor (9 év)
Baj

Ez a falu picike, de
Magyarország közepe.
Bortermelők Hazája
Minden idők Csodája
Itt lapul a város szélén
Nézzen be ki akar
és meglepődik milyen nagy is
ez a kicsike BAJ

Szerző, szerkesztő:

Vandrovník Klára

Megvalósító:

Baj Község Önkormányzata

2836, Baj, Petőfi S. u. 50. www.baj.hu

Baj, IKSZT

2836, Baj, Petőfi S. u. 71. IKSZT facebook oldala

Készült: Baj, 2018.

Grafikai munkák: Trió Dekor Kft.

Nyomdai munkák:

Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás
EFOP-1.3.1-15-2016-00001

